14e JAARGANG — CURAÇAO DEN 29n. MEI 1897. — N° 700

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN.

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire en Aruba per drie maanden fl. 2,— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10,—
Afzonderlijke nummers fl. 0,20.
Prijs der Advertentiën van 1 tot 7 regels fl. 0,50 voor elken regel fl. 0,07½.

BUREAU VAN DIT BLAD
PLEIN VAN PIETERMAAI, N° 129

E Courant aki ta sali tour dia Sabra.
Su prijs di Abonnement ta fl. 2,— pa tres luna, pagar padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire, Aruba fl 10,— pa anja.
Un number só fl. 0,20.
Un anuncio di 1 té 7 regel fl. 0,50, cada regel mas fl. 0,07½.

Curaçao, 28 Mei.

DE POLITIEK IN HET OOSTEN.

Er is veel bloed vergoten in de vlakten van Thessalië en in de bergpassen op de Grieksch-Turksche grens. Europa heeft oplettend geluisterd naar de moorddadige muziek der kanonnen, met alle aandacht heeft het de uitwerking nagegaan der nieuw model-geweren, koelbloedig heeft het berekend, hoe lang de strijdende partijen den ongelijken kamp zouden volhouden, en vol spanning aanschouwde het de wanhopige tegenweer der verliezende partij.

Maar er is in dien oorlog iets, dat misschien meer dan het verlies van zoovelen, die gevallen zijn in den strijd, den mensch pijnlijk aandoet en hem met schaamte en verontwaardiging vervult. Reeds van den beginne bleek het duidelijk, dat Griekenland niet opgewassen was tegen het veel sterkere Turkije, en toch deden de Mogendheden niets anders dan kalm toezien, zonder zich verder te bekommeren over zoovele kostbare menschenlevens, die werden opgeofferd, over de ellende, die kwam over de oorlogvoerende landen. Eén woord slechts was noodig geweest om den oorlog te doen eindigen; alleen dat woord werd niet gesproken.

Immers, zoo verontschuldigt men zich, de hooge politiek, de menschlievende christelijke diplomatie heeft andere eischen. Hebben dan de Mogendheden den krijg niet weten te beperken tot Turkije en Griekenland? Alsof daarmede alle verplichtingen der christelijke staten waren vervuld!

Europa onderhoudt millioenen soldaten, het geschut en de vernielingswerktuigen zijn meer dan ooit in staat om geheele legers te vernietigen, nimmer werden er vloten uitgerust met zooveel kracht als thans wordt aanschouwd, dit alles zij zoo, indien daarmede het woord der oudheid waarheid blijkt: *Si vis pacem, para bellum*, geen beter middel om den oorlog te beletten dan zich ten oorlog toe te rusten.

Vanwaar dan, dat thans de oorlog woedt? Hij woedt, en de groote Europeesche rustbewaarders kruisen de armen met koude onverschilligheid, als ware het Balkan-schiereiland niet het kind onder hun voogdij, als rustte niet op elken christenstaat de dure plicht nutteloos bloedvergieten te voorkomen en te doen eindigen.

Het moge zijn, dat de zwakste partij steeds een zeker medelijden wekt en Griekenland tegenover een mogendheid als Turkije allicht de schoonste rol vervult, toch kan er niet gedweept worden met de houding van de Grieken. De strijd daarenboven, welke thans wordt gestreden, is geen zuivere strijd tusschen het Kruis en de Halve Maan. Echter het mag niet worden ontkend, dat de Mogendheden te kort zijn geschoten aan hare verplichtingen, en zonder twijfel hebben zij verzuimd te gelegener ure tusschen beide te komen en naar christeneer en christenplicht de toestanden te regelen.

Waarlijk, de hoogere politiek van het gemoderniseerd Europa behaalt geen eer bij dezen oorlog en bij de Oostersche verwikkelingen der laatste jaren, en de *Standaard* mocht in een driestar wel schrijven van die politiek:

Toen bij tienduizenden de Christenen in Klein-Azië werden gemoord en geschonden, dorst geen der groote Mogendheden een schot lossen ter hunner hulpe, en had de Sultan geen troepen beschikbaar, om den gruwel te stuiten.

Thans daarentegen, nu Creta den vertwijfelingskamp op leven en dood waagde, zonden vijf groote Mogendheden tegelijk drijvende pantserforten en scherp gewapende bataljons naar dit mishandelde eiland, om op de Christenen te vuren en de Turken onder hun schuts en hoede te nemen.

En als Griekenland, overmoedig misschien, een afleiding op de noordergrens zoekt, stampt de Sultan een keurig gewapend leger als uit den grond, komen Christenofficieren den Turk tegen den Griek bijstaan, en haasten de Christenstaten van Bulgarije en Servië, gesteund door de vastelandsmogendheden, zich, om den Sultan van hun neutraliteit te verzekeren.

Ja, nu de oorlogstoestand uitbrak, wordt aan Griekenland zelfs zijn oorlogsrecht onthouden, en weigeren de groote Mogendheden de blokkade van Creta, tegen alle recht en reden in, op te heffen.

Als Christenen schamen we ons over deze beginsellooze, aan alle hooger ideaal gespeende politiek van het Christelijk Europa.

En dat te meer, nu het doorzichtig, ja, tastbaar voor een ieder is, dat hier tweeërlei onderlinge benijding tot verkrachting van de politieke consciëntie leidt, de *machtsnijd* tusschen Rusland en Engeland eenerzijds, en anderzijds de *rassennijd* tusschen Slaaf en Griek.

Misschien is er overdrijving in dit woord. Doch daardoor wordt niet weggenomen, dat de politiek van het christelijk Europa is, zooals de *Standaard* het op hare eigenaardige wijze uitdrukt, eene beginsellooze, aan alle hooger ideaal gespeende politiek. Trouwens kan het anders? Immers daartoe moest het komen, nu jarenlang de politiek beoefend is om zichzelve en verlaagd is tot een beroep.

———

NIEUWSBERICHTEN.

CURAÇAO.

Zondag, 30 Mei zullen door den Gouverneur geene bezoeken worden afgewacht.

De Adjudant van den Gouverneur,
VAN WINGEN.

Gouvernementsbesluiten.

Door Z. E. den Minister van Koloniën werd, uit naam van Hare Majesteit de Koningin en van Hare Majesteit de Koningin-Weduwe Regentes, aan den Gouverneur en de bevolking van Curaçao de betuiging van Hoogstderzelver dank overgebracht voor de betoonde deelneming wegens het overlijden van Hare Koninklijke Hoogheid de Groot-Hertogin van SAXEN-WEIMAR-EISENACH, geboren PRINSES DER NEDERLANDEN.

* *

Bij Gouvernements-beschikking dd. 24 dezer maand N°. 370 is aan den heer A. G. BRAUNS, Hoofd der landsschool op Bonaire, tot herstel van gezondheid, een jaar verlof naar Nederland verleend.

Posterij.

Lijst van onafgehaalde en onbestelbaar bevonden brieven:

G. A. Pittius, Alfred Tanguerey, Miss. Ceferina Chaves, Louis Wirth, G. S. Evertsz, Capt. Ired Crabtree, J. J. Senior, C. J. van Hatteren, Marie Ugenia Sille, Vitor León, Julien Sterling, Evelina Rademaker, Francinet Pietersz, Cecilien Blomontie, Anita B. Evertsz, Pablo Baez Labastida, Maria Panaphet, Kirki Caenerel, Kaiserlich Deutschen Consulat, (aanget,) Davir Marchena, Teodoor Domacase.

Niet voor verzending vatbaar, een ongefrankeerd drukwerk geadresseerd aan Emilio Guion S. te La Guaira.

FEUILLETON.

Fortunar di ripiente.

(*Fin*)

Tabata su billete, su mes billete! Un error no ta posible, pasobra es grupo particular di es cyfernan ai a keda den su sintir.

Tambe den su cartera, número di es billetenan tabata scirbir. El a saca es boeki for di su saco i el a mira.... tabata scirbir masjar claro: "Serie 777, número 77." Ma silencio, keto! Podisé ta un error di imprenta. Cu un boz temblando el a pidi kastelein es otro courantnan, ma den tur, tabata para mes cyfer, es mes cinco bez 7.

Pues ta berdad anto! El a gana premio mayor i el a bira rikisimo.

Su garganta a sera. Sudor tabata core na su cara. Ma asina cu e calma un momento numa, e tabata gradici es bon muger, koe di un manera desinteresado a pone fondament di su fortuna. Poco-poco el a bira mas sosegá. Cu tanto mas calma koe e tabata pensá riba es asunto ai, mas grandi tabata parcé su fortuna. Es koe lo e hasi awor tabata para scirbir cu letter grandi su dilanti. Pidi retiro unbez for di kantoor, despues hasi un biaha di algun luna pa koe despues, fuerte i fresco, e dedike cu tur forza na literatura.

Un deseo desconocido pa biba, pa keda na bida, a podera di djé, i manera un rayo es cordamento aki tabata pasa den su cabez:

"Di ta semper completamente salud, pa koe e por goza di tur cos."

A bira och'or. Georg ta preparé pa bai. E tabata mira den bentana com biento tabata supla ainda mescos koe un dos ora pasá i com es dos tres hendenan koe tabata riba caja tabata tapa hasta nan punta di nanisji contra furia di es biento.

Georg no a hari nan. E tabata corda: "Mara mi por scapa di dje, pasobra awor lo ta peor koe nunca. Mehor cojón cu Dios pordon...."

I es kastelein koe conoce costumber di tur su clientenan, tabata masjar admira di mira com Georg tabata bisa su kraag di jas despues di a mara un lenso na su garganta. Es afortunado a drenta un caya asina liger koe ta posible, el a bula den un sjers i el a larga hibé na es restaurant, unda su amigoenan tabata sintar na mesa caba ta speré. El a sinta serka nan cu un cara asina contento, koe nan a ripara unbez.

Di tanto prosperidad asina hende no sa tende tampoco. Fuera cu el a gana un premio asina grandi, el a bin discubri, cu den promé momentonan di su legria casi el a lubida, koe awé ta dia huebes: dia koe cuminda di mas esquisito ta bini riba mesa. Su amigoenan ta sinta caba dilanti nan tayoe Georg tambe tabata serka di pidi di su parti mescos koe es otro nan tin, koe di ripiente a drentelé un idea....

Ma esai ta un cuminda masjar pisá. Lo e ta salud? Ta berdad, dos anja largoe el a comé un bez cada seman, sin a sufri nada, ma un bez ta di promer. I carga su stoma awor koe e ta na vispera di un bida di gozo sin limite, i na risko di haya un calentura peligrosa.

I pa esai Georg a pidi un biefstuk. Aunke e no ta gusta es cuminda fastidioso ai—semper e tabata bisa ta cuminda di hende malo — ma mehor cojón cu Dios pordon — com tanto e ta corda riba es proverbio ai! i asina Georg a cuminsa come su biefstuk cu admiracion di su amigoenan.

Promer anochi como homber rico! Cuanta cos tabata pasa den su cabez! Un villa bunita, banda di un lamar.... un salon di luho di un hotel cu tapyt diki i luz eléctrica.... Un camber di estudio cu un lessenaar grandi cu hopi boeki bunita gebinder.... cu teatro di primera clase, suceso briljante, é, Georg riba escenario, dichoso, tolondrá, saludando miles di bez un público entusiasta koe ta aplaudié....

Di comprende koe e no por pega sonjo. Ta parce koe es bieuw Anna tambe no ta cumpli exactamente cu su ordennan. Promer e tabatin costumber di droemi den un camber frioe. Tabata wel poco frioe ora e drenta, ma sa ta asina dusji si e lora su curpa den dekel; su sonjo sa ta profundo, salud i e ta lamanta mainta fresco fuerte. Ma awe nochi e ta kere koe podisé e haja un verkoud, si e bai droemi den es mes camber di costumber. Hende no por sabi nunca ... den anochi bo brasa of bo garganta por keda sunoe, como por sosode mayor bon i ata bo a koge un frioe. I awor lo ta lastima! Awor na principio di un bida nobo, koe no por perde ni un ora ni un minuut di gozo..

* *

Su manece Georg a bai na di promé Banki pa nan cobra su billete i el a encarga nan na mes tempoe pa pone mayor parti di placa na bon interes i pa sobrá di su placa nan a duné poder pa gira contra nan ora koe e tin di mester. Su sigiente dia domingo mes el a cuminsa cu su biaha.

Despues koe el a bolbe di biaha, su amigoenan a ripara koe el a bira nervioso, distraido, i koe e no tabata satisfecho manera promé. Tabata manera un temor interior tabata tormenté sin stop, koe ta manera un cierto cos a mara su harimento i koe e no por kita for di dje. Pronto tambe hende tabata tende koe no tabata pasa un dia koe e no tabata bai consulta cu di mas famoso docter riba cualkier enfermedad koe e tabata kere koe e tin.

"Es pober! Deseo di biba a kita tur su gusto di biba."

———

Kerkelijke berichten.

Volgens een particulier schrijven uit Trinidad kwam de Apostolische Vicaris van Curaçao, Z. D. H. Mgr. J. J. A. VAN BAARS, daar met zijne reisgezellen Maandag, den 17den dezer aan. Z. D. H. Mgr. VINC. FLOOD, Aartsbisschop van Trinidad, kwam persoonlijk den Apostolischen Vicaris begroeten, waarna beide Bisschoppen naar de aartsbisschoppelijke woning reden. De Zeer Eerw. Heeren C. BLOMMERDE en W. VAN BAARS volgden in een ander rijtuig.

De Apostolische Vicaris en de Zeer Eerw. Heer VAN BAARS zijn de gasten van den Aartsbisschop, bij wien ook Z. D. H. Mgr. W. WULFINGH, Apostolisch Vicaris van Suriname, met een Pater Redemptorist den 18den Mei aankwam. De Bisschop van Dominica was nog niet gearriveerd, maar werd zeker vóór den 23sten verwacht. De Zeer Eerw. Heer BLOMMERDE heeft zijn intrek genomen bij de Paters van den H. Geest.

Met voldoende zekerheid kunnen wij dus zeggen, dat de Bisschoppelijke wijding van Z. D. H. Mgr. J. J. A. VAN BAARS den 23sten dezer heeft plaats gehad; wij mogen nu Monseigneur met de eerstvolgende Hollandsche boot, de *Prins Maurits*, hier verwachten, misschien wel in gezelschap van Z. D. H. Mgr. W. WULFINGH, Apostolisch Vicaris van Suriname.

***

Donderdagmorgen kwam met de *Sud-America* hier aan Z. D. H. Mgr. JOSE ALEJANDRO PERALTA, Bisschop van Panama. Z. D. H. is met twee priesters van zijn bisdom op reis naar Rome, om daar het bezoek, dat voor de Bisschoppen van Amerika om de tien jaren is voorgeschreven, bij den Paus te verrichten.

***

Naar wij vernemen, zal de Consecratie van den nieuwbenoemden Bisschop van Maracaibo, Z. D. H. Mgr. FRANCISCO MARVEZ, wegens buitengewone omstandigheden eerst in November kunnen plaats hebben. De Bisschoppelijke wijding zal verricht worden door Z. D. H. Mgr. C. UZCATEGUI, Aartsbisschop van Caracas, in de Metropolitaan-Kerk aldaar.

Havennieuws.

De *Oficina Maritima* neemt uit het supplement der Parijsche *Moniteur Maritime* van den 2den Mei het volgend bericht over, dat voorkwam in de *Nachrichten für Seefahrer* te Berlijn.

"Volgens rapport van den kapitein der Duitsche boot *Belvria* werd het kustlicht van Klein-Curaçao, niettegenstaande zeer helder weder, den 16den Maart 1897 ten 3 ure 15 minuten 's morgens, niet gezien op een afstand van ongeveer zeven mijlen. Verschillende kapiteins hebben zich beklaagd over de slechte wijze waarop dat licht bediend wordt, en men moet dus niet vertrouwen op het ontsteken daarvan."

***

Maandag vertrok Hr. Ms. *Alkmaar* uit onze haven, en zette koers naar Jamaica om daar de Hollandsche vlag te vertoonen.

***

Donderdagmorgen kwam hier de Italiaansche boot *Sud-America* aan. Deze boot is dezelfde, die den 19den April wegens gevallen van pokziekte te La Guayra niet zonder quarantaine werd toegelaten, doch toen over St. Thomas en eenige kustplaatsen de reis naar hier voortzette. In den namiddag van denzelfden dag verliet de *Sud-America* reeds onze haven om de reis naar Europa te vervolgen.

***

Vrijdagmorgen kwam de *Leonor* van Sto. Domingo onze haven binnen. Aan boord was de bemanning der Noorweegsche brik *Sögne*, die op de kust van Sto. Domingo schipbreuk heeft geleden.

Santa Maria.

Reeds nu bereidt Santa Maria op Curaçao zich voor tot de waardige viering van het vijfentwintig-jarig bestaan der parochie, dat in September zal herdacht worden. Bij die gelegenheid hoopt men het katholieke kerkgebouw voltooid te zien. „Zooals men weet, werd die kerk voor eenige jaren door de zorgen van den toenmaligen pastoor, de Zeer Eerw. Heer F. HELLING, vergroot door het aanbouwen van twee zijbeuken; thans is de tegenwoordige pastoor, de Zeer Eerw. Heer J. VAN DER VEER, daartoe grootendeels in staat gesteld door weldoeners in Holland, begonnen met het optrekken van een toren, waarin een groote, nieuwe klok, eveneens een geschenk uit Holland, en die gegoten wordt in de bekende klokkengieterij van PETIT & FRITZEN te Aarle-Rixtel, zal geplaatst worden. Op den gedenkdag in September vertrouwt men met de toren en plaatsing van de klok klaar te zijn.

Westpunt.

Door het toenemen der bevolking had zich langen tijd te Westpunt de behoefte doen gevoelen aan een ruimer kerkgebouw dan het thans bestaande, terwijl ook de school dringende vergrooting vroeg. Doch wat zoo vurig gewenscht werd, kon niet worden vervuld, daar alle middelen ontbraken en niet verwacht konden worden van de arme visschersbevolking, die de parochie van Westpunt vormt.

Toch was van den dag zijner komst te Westpunt het streven van den Zeer Eerw. Heer H. DE BRUIJN er op gericht, zijne parochie een kerkgebouw te verschaffen, dat, wel in soberheid opgetrokken, toch ook beantwoorden zou aan het toenemend getal parochianen, de bestaande kerk kon dan doelmatig tot school worden verbouwd. Daartoe klopte Z. Eerw. aan bij dezen en genen vriend in Holland, en zooals wij zien in een in dit nummer geplaatste dankbetuiging, liet ook Curaçao zich niet onbetuigd, zoodat de Zeer Eerw. Heer DE BRUIJN de vorige week het geluk smaken mocht de fondamenten te kunnen leggen voor een nieuwe katholieke kerk, in de hoop, dat waar ZEerw. in staat was om een begin van uitvoering aan zijn plan te geven, het hem ook mogelijk zal worden om het begonnen werk geheel te voleindigen.

Wenschen wij, dat die hoop niet beschaamd worde, en Westpunt spoedig in het bezit zij van een kerkgebouw, dat aan de bescheiden eischen [illegible]

Suriname.

De *Surinamer* van 22 April schrijft het volgende:

„De Chineesche kerk is hedenmorgen op de meest feestelijke wijze door Z. D. H. Mgr. W. WULFINGH ingewijd.

Daags tevoren reeds had de wijding der klok plaats, onder toeloop van eene groote menigte volks. De plechtigheid werd met de meeste belangstelling door de menigte gevolgd en toen Mgr. na de plechtigheid de kerk verliet, gaven de Chineezen als gewoonlijk door het afsteken van vuurwerk blijk van hunne vreugde.

Hedenmorgen begon om 8 uur de plechtigheid met de inzegening der kerk, waarbij eene nog grooter menigte dan den avond te voren tegenwoordig was.

Daarna had de pontificale H. Mis plaats in de overvolle kerk, waaronder een Chineesche toespraak door den Eerw. Pater RIKKEN. Na den Chineezen gelukgewenscht te hebben met het kerkgebouw, dat thans was ingezegend geworden, sprak Z. Eerw. nog een kort woord van dank in het Hollandsch namens de Chineezen aan Mgr.

Na de H. Mis werd het feestlied door de opgetogen menigte met geestdrift gezongen, toen Mgr. uitgeleide werd gedaan.

Eenige oogenblikken later nadat de Chineezen nogmaals hunne blijdschap door het knetteren van hun vuurwerk hadden te kennen gegeven, kwam eene deputatie om Mgr. voor de moeiten en zorgen te bedanken.

En als een gering blijk van hunne liefde en hulde boden zij Z. D. H. een gouden bisschopsring aan.

Met eenige hartelijke woorden bedankte Mgr. de Chineezen en aanvaardde volgaarne het geschenk, dat hem eene aangename herinnering zou blijven aan dezen vreugdevollen en heuglijken dag".

NEDERLAND.

De Koninginnen te Gouda en te Amsterdam.

Alles liep mee, om het langverwachte bezoek der Koninginnen aan Gouda Zaterdag 24 April goed te doen slagen. Het weer was helder en zonnig, wat de versieringen prachtig deed uitkomen en zoo leverde het geheel een prettig gezicht op. Aan het station was een fraai paviljoen door de Expl-Maatschappij opgesteld, terwijl mede op verschillende plaatsen magnifieke decoraties waren aangebracht.

Op het vastgestelde uur reed de koninklijke trein het station binnen, terwijl de muziek der schutterij het "Wilhelmus" speelde. Van het paviljoen werden H. H. M. M. verwelkomd door den burgemeester, den heer Martens, terwijl de dames Van Goor en Brouer bouquetten aanboden. Daarna werden de rijtuigen bestegen en ving de tocht door de stampvolle straten aan. De hofrouw was voor de rijtuigen voor dien dag opgeheven. Van alle kanten waren vreemdelingen toegestroomd, booten vol, zelfs van Dordt en Charlois. Bij de groote eerepoort in de Crabethstraat werden door twee jonge dames bouquetten aangeboden namens de feestcommissie, hetgeen ettelijke malen werd herhaald namens de verschillende buurtcomités en andere corporaties, o. a. namens de weeskinderen, die bij het gasthuis geschaard stonden en bij het passeeren van de kazerne, waar een eerewacht was opgesteld.

Het eerste bezoek gold de St. Janskerk met haar fraaie ramen van Crabeth. Daarna werd de kaarsenfabriek bezocht. Bij den toegang stonden standaards met bloemen en tropeeën geplaatst en van vaten, die tot een 13 à 14 M. hoogte opgestapeld waren, had men een reusachtige vlag gemaakt, door de bodems rood, wit en blauw te schilderen.

De tocht werd daarna voortgezet naar de pijpenfabriek van de firma Goedewagen en Zn. de grootste fabriek van Gouda.

Van de pijpenfabriek ging de stoet naar het stadhuis. In de Raadszaal met de gebeelds werden de Koninginnen ontvangen en mevrouw Martens bood hier bouquetten aan. Als een geschenk werd den Vorstinnen aangeboden een verzameling van 15 lichtdrukken van verschillende gezichten op en in Gouda. Achter het stadhuis zongen duizend schoolkinderen eenige liederen. In de eerste plaats het *Wilhelmus* daarna een *Koninginnelied*, ten slotte een paar coupletten van het *Wien Neerlandsch Bloed*. Op het stadhuis waren ter bezichtiging het model van het monument voor de gebroeders Houtman en de beker van Jacoba van Beieren.

Na de aubade der kinderen te hebben aangehoord, was de tijd voor 't vertrek aangebroken. Aan het station bewees thans het garnizoen de honneurs. Een eerewacht met het vaandel en de stafmuziek, daartoe uit Leiden overgekomen, stond op het perron opgesteld. Bij het afscheid van de autoriteiten betuigden de Koninginnen nogmaals hare ingenomenheid met het bezoek.

Daarna rolde de trein weg.

***

Reeds geruimen tijd vóór zessen 's avonds, het uur van aankomst, zag het 24 April op het Damrak en bij het station te Amsterdam zwart van de menschen.

Op het perron werden de Koninginnen verwelkomd door den burgemeester van Amsterdam. Het ontvangsalon en het daarachter gelegen trappenhuis waren met tapijten, prachtige meubelen en planten vorstelijk versierd.

Een korte wijle vertoefden Hare Majesteiten hier, en namen daarna plaats in de gereedstaande hofrijtuigen. Langs den geheelen weg naar het Paleis, onder het gebulder van het geschut, werden HH. MM. door duizenden en duizenden hartelijk toegejuicht. Te midden van een luid gejubel reden de rijtuigen vóór het Paleis. Zaagman's kapel speelde het Volkslied en hoog op den koepel wapperde de koninklijke standaard, die bij het teeken van aankomst was geheschen.

Nog eenige oogenblikken en duizenden oogen waren gericht op de bekende glazen deur van het balkon, waar Hare Majesteiten werden verwacht, de deur werd geopend, de Vorstinnen traden naar buiten, eerst de Koningin, daarna de Regentes, nieuwe luide hoera's stegen op, Moeder en Dochter bogen minzaam en de Koningin wuifde met haar zakdoek, in dank voor de hartelijke begroeting. — Amsterdam had opnieuw met geestdrift getoond, hoezeer het op prijs stelt de Koninginnen binnen zijn muren te mogen herbergen.

's Maandags werd officieele audientie verleend, welke om 10 uur aanving. Een zeer groot aantal militaire en civiele autoriteiten, benevens besturen en commissien van vele vereenigingen en instellingen, geestelijken, leden der rechterlijke macht, hoogleeraren, enz. enz. vulde de prachtige balzaal, om achtereenvolgens door den adjudant van dienst naar de troonzaal te worden opgeroepen. Daar stond H. M. de Koningin Wilhelmina op den troon naast de Koningin-Regentes, ten einde zich de audientiegasten te laten voorstellen.

Vrijdag 30 April vertrokken H.H. M.M. per staatsspoor naar Stuttgart. Een talrijke menigte was op den Dam, het Damrak en het stationsplein bijeen, om de vorstelijke reizigsters uitgeleide te doen. Op het perron verzocht H. M. de Regentes den burgemeester, de tolk te willen zijn van Amsterdam van Hoogstdeszelver diepgevoelde erkentelijkheid voor de vele en velerlei blijken van liefde en gehechtheid, ook dezer dagen weder voor H. H. M. M. aan den dag gelegd. De warme en hartelijke ontvangst, zeide H. M., zou lang in het geheugen bewaard blijven.

BUITENLAND.

Rome.—Aangaande de vier kardinalen, in het eerste geheim consistorie op den tweeden Paaschdag benoemd, wordt het volgende geschreven:

Mgr. Couillé, aartsbisschop van Lyon, is een Parijzenaar van geboorte en 68 jaren oud. Hij is wijbisschop geweest van Mgr. Dupanloup en volgde dezen op als Bisschop van Orleans, tot hij in 1893 naar Lyon verplaatst werd als metropolitaan. De Paus benoemde hem tot Romeinsch graaf en assistent bij den Pauselijken troon. Mgr. Couillé heeft warm de verdediging van de kerkbesturen en de kloosterorden op zich genomen tegen de vervolgingswetten, die de Staat uitvaardigde: dientengevolge werd hij voor den Raad van State gedaagd, en werd hem zijne toelage ingehouden. Hij was de prelaat, die den vermoorden president Carnot in zijne laatste oogenblikken bijstond.

Mgr. Sourrieu, aartsbisschop van Rouaan, was, alvorens dit ambt te bekleeden, d. i. tot 1894, bisschop van Châlons. De prelaat is geboortig uit Aspet (Boven-Garonne) en 72 jaren oud. Hij heeft vroeger behoord tot de congregatie der paters van Calvarië. Mgr. Sourrieu moet een uitstekend redenaar zijn en vooral in lijkreden uitmunten.

Mgr. Labouré, aartsbisschop van Rennes, is afkomstig uit Pas-de-Calais en 55 jaren oud. Hij studeerde aan het Seminarie St. Sulpice te Parijs tegelijk met wijlen Mgr. d'Hulst en een drietal van Frankrijks tegenwoordige bisschoppen. Alvorens aartsbisschop te worden was hij bisschop van Le Mans.

Mgr. Martin de Herrera y de la Iglesia, aartsbisschop van Compostella, werd 61 jaar geleden geboren te Aldeavila (Salamanca). In 1875 werd hij tot aartsbisschop op Cuba benoemd en voorspelde toen reeds de godsdienstige en maatschappelijke scheuring op dit eiland, waaronder Spanje thans zoozeer te lijden heeft. In 1889 overgeplaatst naar het beroemde bedevaartsoord San Jago de Compostella, werd de kerkvorst opgenomen in den Senaat en in den Raad van State van Spanje en werd ridder grootkruis der orde van Karel III.

Engeland.— Het had eenige verwondering gewekt, dat het antwoord der Anglicaansche kerk op Paus Leo's brief: *Apostolicae Curae* alleen door de aartsbisschoppen van Canterbury en York en niet door het geheele Anglicaansche episcopaat was onderteekend. Het vermoeden, dat zulks zijn reden vond in de onmogelijkheid om alle Anglicaansche bisschoppen tot overeenstemming op één geloofsbelijdenis te brengen, is bewaarheid. De bisschop-

pen van Sodor en Man verklaren thans bij open geschrifte, dat het antwoord der aartsbisschoppen moet beschouwd worden als „een uitdrukking van hun eigen persoonlijke meening," die „in geenen deele kan worden beschouwd als bindend voor de Engelsche gestelijken."

— Hoewel men nog twee maanden voor den boeg heeft, worden in Engeland druk plannen gemaakt voor de aanstaande feesten. Vooreerst de optocht op 22 Juni, door de straten van Londen, en de openbare eeredienst. Deze zal vóór St. Paul's Cathedral gehouden worden in de open lucht bij het standbeeld van koningin Anna, aangezien de koningin sterk op den arm van een hofdame of op een kruk moet steunen en er tegen opziet, aldus ten aanschouwe van hare onderdanen de kerk binnen te gaan.

Die Dinsdag zal een vrije dag voor de Bank zijn en het Engelsche volk zal dan, zoo ooit, „los komen." En des nachts zullen, indien het plan lukt, op de hooge heuvelen van Engeland, Ierland en Schotland vreugdevuren branden.

Verder zal men ziekenhuizen stichten of de bestaande herbouwen en verbeteren. De prins van Wales heeft het voorbeeld gegeven door zijn voorstel, dat Londen als feestgave 150,000 p. st. zou schenken voor de hospitalen der metropolis.

De voorstad Kensington heeft besloten het jubilé te vieren door sloppen op te ruimen en arbeiderswoningen te bouwen. Dergelijke inrichtingen zullen ook in andere plaatsen verrijzen. Sommige plaatsen zullen kostelooze bibliotheken en leeszalen, badhuizen, museums, scholen voor wetenschap en kunst stichten. Andere zullen van de gelegenheid gebruik maken om zich wat op te knappen: hier wordt een kerktoren herbouwd, daar zullen drinkfonteinen worden aangelegd, enz. Rijkere gemeenten zooals Manchester en Dundee zullen standbeelden voor de koningin oprichten.

De prinses van Wales heeft aan den Lord-mayor van Londen voorgesteld, om de armste bewoners van Londen tijdens de jubileumweek feestelijk te onthalen. Zij stelde 100 pond daartoe beschikbaar en de Lordmayor heeft dadelijk voor hetzelfde bedrag ingeteekend op de lijst, die men nu voor dat doel zal laten rondgaan.

Oostenrijk. — Bij het bezoek van Keizer Franz Joseph te St-Petersburg werd te zijner eer een groote wapenschouwing gehouden onder commando van grootvorst Wladimir Alexandrowicts. Na afloop van de militaire vertooning ontving de Tsaar graaf Goluchowski, die in den loop van den middag bezoeken had afgelegd bij den minister van Buitenlandsche Zaken, graaf Moerawjef, en van Financiën, Witte, en bij de gezanten der vreemde mogendheden.

Wat nu het resultaat van al die keizerlijke en ministerieele conferenties geweest is, zal eerst later volkomen duidelijk kunnen worden; maar officieel wordt toch reeds gemeld, dat Rusland en Oostenrijk een gelijkluidende nota gericht hebben aan de Regeeringen te Belgrado (Servië), Sofia (Bulgarije), Boecharest (Roemenië) en Tsjettinje (Montenegro), waarin de voldoening der keizers van Rusland en Oostenrijk wordt uitgesproken over de correcte houding der Balkanstaten in de tegenwoordige crisis, wijl deze houding geheel in overeenstemming is met het verlangen der souvereinen, de orde en rust te verzekeren en den vrede te handhaven.

Griekenland. — Het is thans aan geen redelijken twijfel meer onderworpen, dat het pleit voorgoed ten nadeele van Griekenland beslist is. Wel wordt uit Athene een overwinning van den opperbevelhebber, kolonel Smolenits, gemeld, maar deze zal de allerwegen zegevierende en overmachtige Turken niet lang kunnen tegenhouden.

Bovendien is het nog de vraag, wat voor een overwinning de zegepraal bij Velestino, tusschen Larissa en Pharsalos gelegen, eigenlijk is. Men herinnert zich wel, dat ook over de gevechten aan den Meluna-pas allerlei onware en overdreven berichten uit Athene waren verspreid, tot eensklaps de naakte en harde waarheid aan het licht trad.

Over het gevecht bij Velestino nu wordt van Grieksche zijde het volgende meegedeeld: Een Turksch legerkorps van 8000 voetknechten, 600 ruiters en 13 kanonnen viel de brigade van Smolenits op verscheidene punten aan, maar werd met geweldige verliezen teruggeslagen. 's Morgens voerde de ruiterij charges uit op de heuvels van den Kara Dag, welke echter door de euzoni flink werden doorstaan en niet het minste succes hadden. Een Turksch regiment is gedecimeerd.

Ettelijke honderden vrijschutters steunden de operatiën van het Grieksche leger. Vijftig Grieksche soldaten zijn gesneuveld en een majoor en vijf lagere officieren gewond.

Een ander Grieksch bericht, uit Pharsalos afkomstig, deelt het volgende mee: De brigade Smolenits hield Vrijdag in het gevecht bij de splitsing van den spoorweg van Velestino de Turken, met schitterenden uitslag, op een afstand. Vier eskadrons Turken, die chargeerden, leden zware verliezen door het geschut en geweervuur der Grieken. De artillerie schoot met snelvuurkanonnen.

Het is wel mogelijk, dat de Grieken inderdaad bij Velestino aanvankelijk eenig voordeel op de Turken hebben behaald, maar daarna schijnt de krijgskans weer in hun nadeel gekeerd te zijn, althans uit Constantinopel wordt van Zondag gemeld, dat de Turken in de gevechten om Velestino drie versterkingen hebben genomen.

Ook in Epirus, waar de Grieken niet onfortuinlijk hebben gestreden, schijnt het wapengeluk hen thans verlaten te hebben. Uit Constantinopel wordt bericht, dat de Turken een karavanserai hebben genomen, dat de Grieken de kanonnen in de rivier wierpen en naar Koemtschadis vluchtten, en dat kolonel Manos, de bevelhebber der Grieksche troepen in Epirus, ingesloten moet zijn tusschen de karavanserai en Louros, dat door de Grieken ontruimd is.

Anderzijds wordt van Grieksche zijde gemeld, dat de Grieken opnieuw een inval hebben gedaan in Epirus en voor de derde maal, zonder strijd, Philippiades hebben bezet. De Turken zijn echter reeds te Pentepigadia en waren voornemens, de Grieksche havenstad Arta te veroveren, om zoodoende ook in het westen den strijd op Grieksch grondgebied over te brengen. De heele bevolking van Arta maakte zich ondertusschen al uit de voeten, terwijl de bevolking van het platteland een toevlucht zocht in de stad, waar een onbeschrijvelijke opgewondenheid heerschte.

Ondanks de tegenstrijdigheid in en de onduidelijkheid van de berichten, schijnt het thans wel vast te staan, dat de nederlaag van Griekenland, onherroepelijk en onherstelbaar is. Ja, het is niet onmogelijk, dat de gebeurtenissen aan den Meluna-pas zich op grooter schaal zullen herhalen. De Turken trekken weer van twee kanten, van het noordwesten en het noordoosten, op de twee Grieksche vleugels toe, terwijl de bewegingen van het Turksche centrum nog verborgen blijven. Hevige gevechten zijn er alleen geleverd aan den Griekschen rechtervleugel bij Velestino, gecommandeerd door kolonel Smolenits, en daar hebben de Grieken tot dusver hun stellingen behouden, maar op den linkervleugel, bij Pharsalos, zijn volgens den correspondent van de *Times* te Athene, de Grieken al een eind teruggetrokken, misschien onder den invloed van de vluchtelingen uit Trikala; en er werd al gesproken van het gevaar, dat van het Grieksche leger aan dien kant zou loopen om overvleugeld te worden. Hetzelfde werd bij Deliler gevreesd voor den rechtervleugel, en het is de reden voor den terugtocht van het Grieksche leger op Larissa en van daar op Pharsalos geweest. De rechtervleugel, bij Velestino, is bovendien nog niet veilig, want sedert den 27en April is Volo feitelijk in de macht van de Turken. Het garnizoen legde dien dag de wapenen neer bij het verschijnen van de vijandelijke ruiterij.

Het Grieksche leger, dat de linie van Pharsalos verdedigt, bedraagt ten hoogste dertig duizend man. Het Turksche leger is veel sterker in aantal en bovendien van een beteren geest bezield dan de Grieksche troepen, die, de beste elementen niet te na gesproken, grootendeels bestaan uit vluchtelingen en ongeregelde benden.

Dit alles in aanmerking genomen, komt het hoogst waarschijnlijk voor, dat de Grieken het niet tot een beslissende veldslag zullen laten komen, maar zich met haastigen spoed terug zullen trekken, gelijk zij aan de geheele Thessalische grens gedaan hebben.

Belgie. — Een eigenaardige oneenigheid is in België ontstaan tusschen den Koning en den Minister van Oorlog. Sedert eenigen tijd presideert de Koning alle zittingen van den ministerraad, zeer tegen den zin der politici, die erop wijzen dat de ministers alleen aan het parlement en het volk verantwoordelijk zijn. De Katholieke leiders hebben steeds beweerd dat de Koning niet het recht heeft zich in de zaken te mengen. Nu is hij echter nog verder gegaan. Bij benoemingen, die aan hem werden voorgelegd, heeft hij herhaaldelijk de namen der door den Minister voorgestelde candidaten geschrapt en er anderen voor in de plaats gesteld. Tot dusver hebben de betrokken ministers zich daarin geschikt om botsingen te vermijden. Dezer dagen moest er een Luitenant-Generaal worden benoemd. De minister van oorlog "ad interim," de heer van den Peereboom, tevens minister van spoorwegen, had een Generaal-Majoor voor de bevordering voorgedragen maar koning Leopold benoemde een ander in diens plaats. De heer Van den Peereboom weigerde daarop ronduit de benoeming te contrasigneeren; en toen men hem opmerkzaam maakte, dat de Koning met het oppergezag over het leger bekleed is, antwoordde hij, dat hij alleen verantwoordelijk is en niet de Koning, en dat dus zijn beslissing den doorslag moest geven. Het is niet te verwachten dat de Minister zal toegeven. De heer Van den Peereboom staat bekend als een man, die niemand ontziet, noch hooger, noch lager geplaatsten. Hij vervult trouw zijn plicht, maar staat ook vast op zijn rechten.

Transvaal.—In een gedeelte der Engelsche pers wordt ten opzichte der Transvaal nog steeds dezelfde twistzoekende toon aangeslagen. Het aanleggen van versterkingen om Pretoria wordt aan de Transvalers verweten, maar met zekeren ophef meldt *The Times*, dat half-Mei 3 batterijen veldgeschut uit Engeland naar Zuid-Afrika zullen verscheept worden. — Men zal ook wel weêr drukte gaan maken over den afloop te Pretoria van het geding tegen Luitenant Eloff, beschuldigd van "beleediging der Koningin." Hij is op grond van elkander sterk tegensprekende getuigenissen vrijgesproken. Die beleediging, uitgelokt trouwens door den trap van een Britsche laars tegen een hoed met de Transvaalsche kleuren, waarbij de eigenaar der laarzen uitdrukkelijk verklaarde, dat de trap de kleuren gold, schijnt hoogstens bestaan te hebben in de woorden: "Gij kunt met uwe Koningin naar den drommel loopen!" Chamberlain's uittartend optreden — nu ook weer sterk in het jongste "blauwboek" — wordt in de Transvaal druk besproken. Opmerkelijk is wat het, te Pretoria verschijnend *Handels-Advertentiënblad* er van schrijft. Het blad zegt namelijk: "Als men straks in Johannesburg voorstelt om een adres van hulde te richten aan den heer Joseph voor zijne flinke houding tegenover de Z.-A. Republiek, dan zullen we de eersten zijn om er op te teekenen; want, waarlijk, die man heeft misschien meer dan Kruger of Steyn gedaan, om eenheid en waakzaamheid te schenken aan het Afrikaner element. Hij is een beste kerel, de heer Chamberlain, en we hopen, dat hij nog een tijdje kabaal maakt in het Kabinet van St. James."

Ingezonden Mededeelingen.

eindelijk het schoonhouden van den mond na de uitvinding van het odol, een even algemeene gewoonte wordt als het wasschen van het gezicht en de handen. Men bedenke toch dat het dagelijksche schoonhouden van den mond uit een oogpunt van gezondheid van veel meer belang is, als het schoonhouden van het gezicht. Waarom gebeurt dan alleen het eene, en waarom ook niet het andere? Ouders, die er hunne kinderen niet bijtijds aan gewennen geregeld dagelijks den mond te verzorgen en te reinigen, begaan een zonde, en volwassenen, die in weerwil van alle vermaningen, hunne tanden laten voortrotten, begaan eenvoudig eene **misdaad** jegens zich zelven!

ADVERTENTIEN.

TYD-TAFEL.

DE STOOMSCHEPEN VAN "THE RED D LINE"

TUSSCHEN

NEW-YORK,

LA GUAYRA, PUERTO CABELLO, CURAÇAO, CORO EN MARACAIBO

1897	Caracas		Venezuela		Philadelph.ª		Caracas		Venezuela		Philadelph.ª	
Vertrekt van NEW YORK....	Mei	5	Mei	15	Mei	25	Juni	3	Juni	12	Juni	23
Komt aan te CURAÇAO	,,	11	,,	21	,,	31	,,	9	,,	18	,,	29
Vertrekt van ,, ...	,,	12	,,	22	Juni	1	,,	10	,,	19	,,	30
Komt aan te PTO. CABELLO	,,	13	,,	23	,,	2	,,	11	,,	20	Juli	1
Vertrekt van ,,	,,	14	,,	24	,,	3	,,	12	,,	21	,,	2
Komt aan te LA GUAYRA..	,,	15	,,	25	,,	4	,,	13	,,	22	,,	3
Vertrekt van ,, ..	,,	18	,,	28	,,	7	,,	17	,,	25	,,	7
Komt aan te PTO. CABELLO	,,	19	,,	29	,,	8	,,	18	,,	26	,,	8
Vertrekt van ,,	,,	19	,,	29	,,	8	,,	18	,,	26	,,	8
Komt aan te CURAÇAO	,,	20	,,	30	,,	9	,,	19	,,	27	,,	9
Vertrekt van ,, ...	,,	21	,,	31	,,	9	,,	19	,,	29	,,	9
Komt LA GUAYRA aan .... om passagiers en *Mails* aan wal te zetten en in te nemen	,,	22	Juni	1	,,	10	,,	20	,,	30	,,	10
Komt an te NEW-YORK....	,,	28	,,	7	,,	16	,,	26	Juli	6	,,	16

Stoomschip Maracaibo

Vertrekt van CURAÇAO....	Mei	12	Mei	22	Juni	1	Juni	10	Juni	20	Juni	30
Komt aan te MARACAIBO....	,,	13	,,	23	,,	2	,,	11	,,	21	Juli	1
Vertrekt van "	,,	18	,,	28	,,	6	,,	17	,,	26	,,	2
Komt aan te CURAÇAO......	,,	19	,,	29	,,	7	,,	18	,,	27	,,	8

De Stoomschepen van deze lijn zijn expresselijk in Philadelphia voor deze vaart gebouwd en hebben zeer geriefelijke kajuiten voor passagiers.

RIVAS, FENSOHN & Cia.,
Agenten.

IMPRENTA DE LA LIBRERIA DE A. BETHENCOURT É HIJOS, CURAZAO